

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՏԱՐԱԾԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՀԵՆՔ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՏԱՐԱԾԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՀԵՆՔ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1205B3/01
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱԴԱՍՏՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս/ 2-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	Վերջին տարիների ընթացքում գեոդեզիայի բնագավառը մեծ առաջընթաց է ապրում: Արտադրության մեջ ներդրվել են նոր թվային նիվելիրներ, ֆոտոգրամետրիկ կայաններ, էլեկտրոնային տախեոմետրեր և արբանյակային (Global Positioning System) ընդունիչներ: Նոր թվային տեխնոլոգիաների կիրառումը, ծրագրային փաթեթների առկայությունը կտրուկ բարձրացրել են գեոդեզիական չափումների ճշտությունը, ինչպես նաև կատարվող աշխատանքների արտադրողականությունը: Այդ նպատակով լայնորեն կիրառվում են GIS ծրագրային փաթեթները:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	ԳԻՏԵԼԻՔ Դաշտային չափումներից ստացված տվյալների համապատասխան մշակումով ու դրանց հիման վրա կազմված տեղանքի քարտեզի միջոցով հնարավոր է ուսումնասիրել հանույթի տերիտորիայի ամբողջական տեսքը՝ բնության մանրամասերի եզրագծերը, նրա դիրքն ու դասավորությունը, գրաված մակերեսները, հեռավորությունները, ինչպես նաև ռելիեֆը: Տեղանքը բազմակողմանի և լրիվ պատկերելու համար գեոդեզիական չափումների միջոցով ներկայացվում են ֆիզիկա-աշխարհագրական մանրամասեր՝ ջրագրական ցանցը, բուսական ծածկը և այլն, ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ Աշխատել ժամանակակից ԱՏՀ միջոցով, տարաբնույթ քարտեզագրական աշխատանքների իրականացման նպատակով: ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ Տիրապետում ժամանակակից քարտեզագրական ծրագրերի հետ աշխատելու ընդհանուր մեթոդաբանությանը:
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	• Կրեդիտ – 6 • Ընդհանուր լաբարանային ժամեր – 64 • Դասախոսություն - 32 • Գործնական – 16 • Սեմինար- 16 • Լաբորատոր – 0 • Շաբաթական ժամ – 2
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Գիտելիքներ ավագ դպրոցից ստացած «Ինֆորմատիկա» առարկայից:
ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	Դասախոսություն քննարկումներ ինքնուրույն աշխատանք համակարգչով

ԳԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- Ընդհանուր տեղեկություններ ԱՏՀ մասին:
- ԱՏՀ հիմնական բաղադրիչները:
- Տվյալների կառուցվածքները և մոդելները:
- Տարածական տվյալների ֆորմատները:
- Տվյալների մուտքագրման տեխնոլոգիաները:
- Տարածական տվյալների վերլուծությունը:
- Մակերևույթների մոդելավորումը:
- Թվային մոդելների կառուցման տեխնոլոգիաները:
- Տվյալների վիզուալիզացման մեթոդները:
- ԱՏՀ կապը քարտեզագրության հետ:
- ԱՏՀ համակարգային նախագծերի մշակումը:
- Տարածական տվյալների ենթակառուցվածքները:
- ԱՏՀ ծրագրային միջոցները:
- ԱՏՀ-ն որպես տարածական տվյալների և տեխնոլոգիաների ինտեգրացման միջոց (մաս I):
- ԱՏՀ-ն որպես տարածական տվյալների և տեխնոլոգիաների ինտեգրացման միջոց (մաս II):
- ԱՏՀ-ն և գլոբալ դիրքավորման համակարգերը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Трубина Л.К. Геоинформационные системы, Новосибирск. 2012

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

1. Берлянт А.М. Картография, Москва. 2002
2. Капралов Е.Г. Геоинформатика, Москва. 2005
3. Хромых В.В. и др. Цифровые модели рельефа, Томск. 2007

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Ստուգողական աշխատանք, բանավոր ստուգում
Ընթացիկ ստուգումներ
Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր ստուգում, յուրաքանչյուրը 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է 100 միավոր առավելագույն արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1	10 %	/հաճախումներ/
2. Բաղադրիչ 2	20%	/ընթացիկ ստուգում 1-ին/
3. Բաղադրիչ 3	20%	/ընթացիկ ստուգում 2-րդ/
4. Բաղադրիչ 4	40%	/ամփոփիչ ստուգում/
5. Բաղադրիչ 5	10%	/ընթացիկ ակտիվություն/

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տարային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

կրեդիտ/կրեդիտ ժամ-6/180

Հ/Հ	Թ Ե Մ Ա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Ընդհանուր տեղեկություններ ԱՏՀ մասին	2					3	5
2.	Գաղափար թվային մոդելների մասին		2				5	7
3.	ԱՏՀ հիմնական բաղադրիչները	2					3	5
4.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
5.	Տարածական տվյալների ֆորմատները: Տվյալների հենքի կառավարումը	2					3	5
6.	Տվյալների կառուցվածքները և մոդելները	2					3	5
7.	Տվյալների մուտքագրման տեխնոլոգիաները	2					3	5
8.	Թվային մոդելների կազմման պատմական փորձը		2				5	7
9.	Տարածական տվյալների վերլուծությունը	2					3	5
10.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
11.	Մակերևույթների մոդելավորումը	2					3	5
12.	Թվային մոդելների հաշվարկման եղանակները		2				5	7
13.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
14.	Թվային մոդելների կառուցման տեխնոլոգիաները	2					3	5
15.	Տվյալների վիզուալիզացման մեթոդները	2					3	5
16.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
17.	ԱՏՀ կապը քարտեզագրության հետ	2					3	5
18.	ԱՏՀ համակարգային նախագծերի մշակումը	2					3	5
19.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
20.	Թվային մոդելների համեմատումը		2				5	7
21.	Տարածական տվյալների ենթակառուցվածքները	2					3	5
22.	Թվային մոդելների ստացման քարտեզագրական աղբյուրները		2				5	7
23.	ԱՏՀ ծրագրային միջոցները	2					3	5
24.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
25.	ԱՏՀ-ն որպես տարածական տվյալների և տեխնոլոգիաների ինտեգրացման միջոց (մաս I)	2					3	5
26.	Հեռահար զոնդավորման և դաշտային հանույթի տվյալները		2				5	7
27.	ԱՏՀ-ն որպես տարածական տվյալների և տեխնոլոգիաների ինտեգրացման միջոց (մաս II)	2					3	5
28.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
29.	ԱՏՀ-ն և գլոբալ դիրքավորման համակարգերը	2					3	5
30.	Եռաչափ մոդելներ և վիրտուալ երկրային պատկերներ		2				4	6

31.	Կարևոր ձևաչափական ցուցանիշների քարտեզների կազմումը		2				4	6
32.	Անցած նյութի վերլուծություն				2		3	5
Ընթացիկ ստուգում 1								2
Ընթացիկ ստուգում 2								2
Ամփոփիչ ստուգում								2
Ընդամենը								180